

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.V.37.723/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella a tanács elnöke
Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró
Dr. Darák Péter bíró
Dr. Demjén Péter bíró
Dr. Stefancsik Márta bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: jogi képviselő1; cím2) és helyettesítési meghatalmazással: jogi képviselő2 ügyvéd (Horváth M. András Ügyvédi Iroda, cím3)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (cím4)

Az alperes képviselője: dr. Ay Zoltán Nándor és dr. Bárkányi Tímea
kamara jogtanácsosok

A per tárgya: versenyügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
106.K.700.865/2023/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 106.K.700.865/2023/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét személyenként 5.000.000 (ötmillió) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat szempontjából releváns tényállás

[1] A tárgyi ügyben az alperes a 2020. április 28-án kelt VJ/17-109/2018. iktatószámú határozatával három magatartás vonatkozásában megállapította, hogy a felperes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított a magyarországi felhasználóival szemben, azáltal, hogy:

[2] 1. 2017. augusztus 1-jétől megtévesztette a fogyasztókat, amikor tv reklámjaiban, google ads hirdetéseiben, a weboldalon, az alkalmazásban, továbbá stratégiai partnerei által üzemeltetett oldalakon a szolgáltatásán keresztül foglalható szálláshelyekkel kapcsolatban azok „ingyenes lemondhatóságát” állította [határozat I.1. pontja];

[3] 2. 2015. június 1-jétől agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytatott azzal, hogy a weboldalon és az alkalmazásban elérhető szálláshely ajánlatokkal összefüggésben sürgető jellegű, pszichés nyomásgyakorlásra alkalmas tájékoztatásokat tett közzé [határozat I.2. pontja];

[4] 3. 2017. április 22-től 2019. január 2-ig megsértette a szakmai gondosság követelményét az „Ezen a szálláson SZÉP kártyával is foglalhat és fizethet” állítás nem egységes megjelenítésével [határozat I.3. pontja].

[5] Az alperes a határozatával továbbá a felperessel szemben 2.500.000.000 forint bírságot szabott ki [határozat II. pontja], valamint az I.1. és az I.2. pontokban meghatározott jogsértő kereskedelmi gyakorlattól a felperest 2021. január 1-jétől eltiltotta és kötelezéseket írt elő [határozat III. pontja]. Az alperes az 1-3. pontokban írt jogsértéseket a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés c) pontjának, 8. § (1)-(2) bekezdéseinek, 3. § (2) bekezdésének megsértésében jelölte meg.

[6] Az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 76. § (1) bekezdés k) pontjára és a Tpv. 78. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással bírság kiszabását is indokoltnak tartotta. Nem osztotta a felperesnek mindhárom vizsgált kereskedelmi gyakorlat újszerűségére való hivatkozását. Kifejtette, hogy önmagában egy jogsértő magatartás esetleges újszerűsége nem jelenti azt, hogy a bírság kiszabása indokolatlan; illetve egy korábban nem vizsgált konkrét magatartás sem jelenti azt, hogy az újszerű lenne. A felperes az újszerűség keretében ugyan hivatkozott arra, hogy több „hatóság” is jogszerűnek ítélte az ingyenességre vonatkozó állítását, de az említett három külföldi önszabályozó reklámszervezet (és nem hatóság) közül az ASA - a jelen vizsgálat tárgyává tett azonos reklám esetében (formális vizsgálatot tartalmazó) döntésében - megállapította a jogsértést. Agresszív kereskedelmi gyakorlat vonatkozásában pedig az alperes számos ügyben hozott döntést, illetve folyamatban van több eljárás. Elmondható, hogy az ingyenességet, a szakmai gondosságot sértő, agresszív kereskedelmi gyakorlatot, megtévesztő állítást tartalmazó kereskedelmi kampány esetében hozott már döntést a Versenytanács.

[7] A bírság mértékének meghatározása kapcsán az alperes a Tpv. 78. § (3) bekezdésére és a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, 12/2017. számú közleményére (a továbbiakban: Bírságközlemény) utalt, valamint a bírságolás általában vett céljaira - az egyedi és általános elrettentésre mint célra -, azzal, hogy a bírság összegének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a

megfelelő büntetést helyezze kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejezi; ilyen az arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okozó bírságmérték. A Bírságközlemény 11. pontjára utalva kiemelte, hogy a bírság az adott vállalkozás által elkövetett jogsértés súlyához, valamint a feltárt enyhítő és súlyosbító körülményekhez igazodik, valamint a Bírságközlemény 13. pontja alapján a bírság összegének meghatározása öt, egymást követő lépésben történik: 1. a bírság kiinduló összegének megállapítása, 2. a bírság alapösszegének meghatározása az adott ügyben figyelembeveendő, a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosbító körülmények mérlegelésével, 3. amennyiben indokolt, az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel az alapösszeg megváltoztatása, 4. a vállalkozás együttműködésének, 5. végül az esetlegesen alkalmazható könnyítéseknek a mérlegelése.

[8] Az alperes ismertette, hogy a Bírságközlemény értelmében jellemzően a kereskedelmi gyakorlat költségéből indul ki, azonban az a jelen ügyben a vizsgált három magatartás kapcsán nem volt releváns (Bírságközlemény 19. pontja); az elenyésző volt, tekintettel az elsősorban a honlapon vagy az applikációban, a keresési vagy foglalási folyamat részeként megvalósult kereskedelmi gyakorlatra tekintettel, ezért az árbevétel alapú bírságolási módszert alkalmazta. A bírság kiinduló összegének megállapításakor a felperes releváns árbevételét vette alapul (Bírságközlemény III.2. pontja), ami – mivel mindhárom vizsgált magatartás a szállásfoglaláshoz köthető –, közvetlenül a szállás után jutalékként keletkező releváns árbevételt jelentette, azaz összecszerűen a teljes vizsgált időszakra vonatkozó, magyar IP-címről érkezett foglalások utáni jutalékot magában foglalta: több mint egyéb1 Ft-ot tett ki. Indokai szerint, miután ennek a 10%-a - kb. egyéb2 Ft - mint kiinduló összeg is eltúlzott bírsághoz vezetne, kivételesen az utolsó teljes vizsgált év (2019) magyar IP-címről érkezett foglalások utáni jutalék árbevételének (egyéb3 Ft) a 10%-át tekintette kiinduló összegnek, hangsúlyozva, hogy ezzel a felperes javára tért el a Bírságközleménytől.

[9] Elvetette a vizsgált magatartásonként külön-külön meghatározott forgalom utáni kiinduló összeg meghatározására vonatkozó felperesi észrevételt azon az alapon, hogy abban az esetben az ingyenes lemondással és a SZÉP kártyával kapcsolatos kereskedelmi magatartáshoz köthető külön-külön kalkulált bírságot hozzá kellene adni az agresszív magatartáshoz köthető teljes árbevételen alapuló kiinduló bírságösszeghez, amely hátrányosabb volna a felperes számára, másrészt eltérne a gyakorlatától. Az volt az álláspontja, hogy a sürgető üzenetek alkalmazása a fogyasztói döntések befolyásolására teljes mértékben áthatotta a felperes (csoport) kereskedelmi gyakorlatát: „a szállásfoglalás valamennyi lépésénél megjelent, ez a gyakorlat stratégiai jelentőségű volt, a saját belső anyaga alapján is (egyéb4) is stratégiaileg alkalmas befolyásolni a fogyasztók döntését, ez alapján pedig valamennyi fogyasztó döntésére kihathatott”. Ezért találta indokoltnak valamennyi magyarországi IP-címről érkezett foglalás utáni jutalékot figyelembe venni a bírság kiinduló összegének meghatározásakor. A bírság önkényes meghatározását állító felperesi érveléssel szemben hangsúlyozta, hogy indokát adta a Bírságközleménytől való - és a felperesre nézve - kedvező eltérésnek, amely egy speciális arányosítást jelentett, kifejezve ezen bevételek hazai fogyasztókhoz, azok aktivitásához való kötődését és az aktuális gazdasági teljesítménnyel való kapcsolatot. Kitért arra is, hogy a felperesre szintén kedvező módon figyelembe vette, hogy „egyes megállapítások – az egyértelmű joggyakorlati előzmények mellett is – újszerűnek tűnhetnek.”

[10] A bírság alapösszegének kiszámítása kapcsán az alperes általában véve ismertette a súlyosbító és enyhítő körülmények figyelembevételének lehetőségét, amelyek a jogsértés súlyát, hatását és a vállalkozás jogsértéshez való viszonyulását fejezik ki (a kis jelentőségű, a közepes jelentőségű és a kiemelt jelentőségű súlyosító vagy enyhítő körülmények, melyek rendre 0-5%-kal, 5-15%-kal, 15-25%-kal növelik, illetve csökkentik a bírság kiinduló összegét). A Bírságközlemény IV.1. fejezete alapján a jelen ügyben figyelembe vette kiemelt

súlyosbító körülményként, hogy mindhárom magatartás hosszabb ideje (évek óta) állt fenn (Bírságközlemény 31. pontja); közepes súlyosbító körülményként, hogy az eljárás alá vont egyszerre három jogsértő magatartást is megvalósított (Bírságközlemény 41. pontja). Enyhítő körülményként minősítette, hogy az eljárás alá vont változtatott a SZÉP kártyával kapcsolatos magatartásán és a jogsértő gyakorlatot megszüntette, amit viszont nem észlelt az agresszív magatartás kapcsán. Ez utóbbi körben olyan állítások cseréje történt, amelyek nem változtattak az üzenetek sürgető jellegén, a fogyasztók kevesebbszer, de továbbra is a foglalási, kiválasztási folyamat teljes terjedelme alatt találkoztak ilyen üzenettel. Ezt együtt értékelve a SZÉP kártyával kapcsolatos magatartás megszüntetésével, közepes enyhítő körülményként vette figyelembe (Bírságközlemény 43. pontja).

[11] Az alperes a jelen esetben nem azonosított, illetve nem látott alkalmazhatónak az alapösszeg korrekciójára alapot adó körülményt (ilyenek a Bírságközlemény 52. pontja értelmében a jogsértés esetleges ismétlődése, a jogsértéssel elért előny, az elrettentő hatás és a Tptv. 78. §-ában meghatározott bírság maximum), és kiemelte, hogy a bírságösszeg meg sem közelíti a csoportszintű bírságmaximumot (ami a nyilvános tőzsdei adatok alapján 2019-ben 47 milliárd USD≈15.510 milliárd Ft), vagyis a bírságösszeg az árbevétel kb. 0,017%-t teszi ki. Végül az alperes hangsúlyozta, hogy a Bírságközlemény VI. fejezete értelmében vett együttműködésre sem került sor, így mindezekre tekintette a bírság összegét 2.500.000.000 forintban határozta meg.

A keresetlevél, a védírat, az alapeljárás során hozott elsőfokú ítélet és a Kúria közbenső ítélete

[12] A felperes keresetlevelet terjesztett elő az alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata iránt, amelyben mindhárom jogsértésre vonatkozóan támadta az alperes megállapításait, valamint a bírság tekintetében is megjelölte a jogsérelmét (keresetlevél [95]-[100] pontjai).

[13] A keresetlevél bírságra vonatkozó részének [95] pontjában kiemelte, hogy a Tptv. 78. § (3) bekezdése szerint a bírság összegének tükröznie kell - inter alia - a jogsérelm súlyát és az ebből elért előnyöket. A [96] pontban – az újszerűség kapcsán – kifejtette, hogy abban az esetben számít egy ügy újszerűnek, ha hasonló gyakorlatokat korábban nem nyilvánítottak jogellenesnek, ami fennáll a jelen esetben megállapított állítólagos jogsértések kapcsán; az alperesi határozat [562] bekezdésében hivatkozott ügyek nem vonatkoznak az online szolgáltatásokra és nem lehet irányadónak tekinteni egy folyamatban lévő eljárást. Előadta, hogy nem tudta előre látni, hogy ezeket a kereskedelmi gyakorlatait jogellenesnek fogják találni. „Különösen azokra a döntésekre tekintettel, amelyek jogszerűnek találták az ingyenes lemondásra vonatkozó reklámokat (illetve az ingyenes lemondási opció évtizedek óta történő alkalmazására az utazási iparágban) és a külföldi hatóságok jogsértést megállapító döntéseinek hiányára való tekintettel az elérhetőségi üzenetek kapcsán.” Álláspontja szerint az ügy újszerűsége kihat a jogsértés súlyára, amelyet a bírság kiszabásáról és annak mértékéről való döntés során figyelembe kell venni, de az alperes ennek nem tett eleget; az alperes az Fttv. alapján a hazai gyakorlatban valaha kiszabott legmagasabb bírságot alkalmazta.

[14] A felperes a keresetlevél [97] pontjában azzal érvelt, hogy az alperes nem bizonyított fogyasztói kárt, amelyet e kereskedelmi gyakorlatok okoztak volna, és azt sem bizonyította, hogy szert tudott volna tenni meghatározott bevételre kifejezetten a vizsgált magatartások

eredményeként. A keresetlevél [98] pontjában a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésére utalva arra hivatkozott, hogy a mérlegelési jogkörben meghozott döntéseknek ésszerűnek, a mérlegelés egyes szempontjainak az iratból megállapíthatónak kell lennie. A bírósági felülmérlegelésre lehetőség van, ha az ilyen döntés nyilvánvalóan önkényes vagy ésszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes {a Kúria végtörlesztő ügyben hozott (Kfv.III.37.582/2016/16.) ítéletének [144] bekezdése}.

[15] Sérelmezte azt is (keresetlevél [99] pontja), hogy az alperes a Bírágközleménytől eltérően elmulasztotta meghatározni a kifejezetten a jogsértő gyakorlat révén elért bevételt; a bírságszámítása ésszerűtlen, mert a releváns árbevételbe beleszámította például az olyan szobák utáni bevételt is, amelyeket nem ingyenes lemondással foglaltak, illetve amelyek foglalására az elérhetőségi üzenetek nem voltak hatással. A teljes magyar árbevétel alapul vétele, a vizsgált gyakorlatok ezzel történő összekapcsolása azon a megalapozatlan alperesi érven nyugszik, hogy a fogyasztók nem tudták elkerülni a vizsgált kommunikációt, illetve az utóbbi teljes mértékben áthatotta a felperes platformját. Az alperes nem orvosolta a megalapozatlan mérlegelési döntést azzal, hogy csak egy évnek az árbevételét vette alapul. Mindezek alapján állította (keresetlevél [100] pontja), hogy a bírságolási döntés megalapozatlan és az alperesi határozat a Tptv. 78. § (3) bekezdésébe ütközik.

[16] Az alperes a védiratában kérte a kereset elutasítását a határozatában foglaltak fenntartása mellett, részletesen kitérve a felperes keresetlevelében foglaltakra.

[17] A Fővárosi Törvényszék a 2021. szeptember 29-én hozott 106.K.705.404/2020/23. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a 2022. április 21-én kelt Kfv.V.38.235/2021/9. számú közbenső ítéletével a Fővárosi Törvényszék fenti számú ítéletét a bírság jogalapja tekintetében hatályában fenntartotta, a bírság összecszerűsége, a perköltség- és illetékviselésre vonatkozó rendelkezései tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint a bírságkiszabás körében az elsőfokú bíróság ítélete sommás indokolást tartalmazott. A releváns érveket nélkülöző, a döntés indokait be nem mutató sommás indokolás jogsértő, ezért azt a Kp. 85. § (5) bekezdésébe ütközőnek ítélte, a sommás indokolás folytán annak érdemi felülbírálatát nem tudta elvégezni. A bírság összege tekintetében elrendelt új eljárásra azt az iránymutatást adta, hogy az elsőfokú bíróságnak a mérlegelés szempontjainak bemutatását, ezen keresztül a mérlegelés okszerűségének alátámasztását tartalmazó, indokolt döntést kell hoznia a bírságszámítást támadó kereseti kérelemről.

A megismételt eljárásban előterjesztett felperesi érvelés és az alperesi védekezés

[18] A felperes a megismételt eljárásban a pontosított keresetében a határozat rendelkező része II. pontjának megsemmisítését kérte [4. sorszámu beadvány]. A megismételt eljárás során és a tárgyaláson kiemelte, hogy a kiszabott bírság a Tptv. 78. § (3) bekezdésébe ütközik, mert a bírság kiszabás és bírságszámítás során az alperes nem vette figyelembe a jogsértés újszerűségét, a jogsértéssel elért előny hiányát, a fogyasztóknak okozott kár hiányát.

Nem tűnik ki a határozatból, hogy az alperes miként értékelte a mérlegelés szempontjait, az elvégzett mérlegelés nem tekinthető okszerűnek, sérti a Kp. 85. § (5) bekezdését. Előadta, hogy a vizsgált magatartás jogsértő jellegének tisztázatlansága a Bírságközlemény 50. pontja szerint releváns szempont. Állította, hogy a hasonló gyakorlatot korábban nem nyilvánították jogellenesnek, az alperesi határozat [562] bekezdésében hivatkozott ügyek nem támasztják alá, hogy a megállapított jogsértés nem újszerű, mert azok az esetek nem online szolgáltatásokra vonatkoznak. Az alperes nem indokolta megfelelően a jogsérelem súlyát, különösen e körben az újszerűséget, figyelmen kívül hagyta a jogsértés újszerűségének az enyhítő körülményét; egy ilyen mértékű bírság a korábban jogsértőnek nem tartott magatartás miatt a jogbiztonság alkotmányos követelményét is sérti. Álláspontja szerint önmagában a jogsértés újszerűsége a bírság mellőzését vagy annak jelentős mértékű csökkentését indokolja. Előadta, hogy a Tpv. 78. § (3) bekezdése szerint a jogsérelem súlya körében figyelembe veendő a végső üzletfelek (jelen esetben fogyasztók) érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége.

[19] Kifogásolta a megismételt eljárás során tartott tárgyaláson, hogy az alperes nem indokolta meg, miért a teljes árbevételből indult ki (tehát nem indokolta az eltérést). Vítatta, hogy a bírságnak az árbevétel összegéhez kellene igazodnia, mert álláspontja szerint a jogsértés súlyát és az egyéb törvényi szempontokat kell értékelni, ezeknek, vagyis a Tpv. 78. § (3) bekezdésében rögzített szempontoknak a mikénti figyelembevételét a határozat nem indokolta meg. Kifejtette, hogy a Bírságközlemény kötőerővel nem rendelkezik, ezért az alperes nem volt köteles a jogsértés teljes időtartama alatt elért teljes magyarországi árbevétel 10%-ának megfelelő bírságot kiszabni, de nem is derül ki a határozatból, hogy miért 10%-ot vett figyelembe. Előadta, hogy nem felel meg a mérlegeléssel szembeni követelménynek, az okszerűségnek, ha az alperes ebből az összegből „visszafelé” számol vagy az alatti bármilyen összeget határoz meg bírságként, vagy arra hivatkozik, hogy magasabb bírság is kiszabható lett volna. Álláspontja szerint egy újszerű jogsértés esetén egy rekord összegű bírság kiszabása eltúlzott, ha a bevételre gyakorolt hatás vizsgálata és fogyasztói károk igazolása elmarad.

[20] A megismételt eljárás során tartott tárgyaláson kifogásolta továbbá, hogy a határozatból nem derül ki, hogy az 1,9 milliárd forint kiinduló összeghez képest, hogyan jött ki a 2,5 milliárd forintos bírság az enyhítő és súlyosbító körülmények alapján; azokat tekintve 15%-kal lett volna megemelhető az alapul vett 1,9 milliárd forint, amely 2,1 milliárd forint bírságot eredményezhetett volna. Előadta, hogy a sürgető üzenetek kapcsán a társhatóságok nem állapították meg, hogy a magatartása jogsértő. Az ingyenesség kapcsán vitatta, hogy kikristályosodott gyakorlat lett volna.

[21] Az alperes a fentiekkel szemben kifejtette, hogy nem köteles a Tpv. 78. § (3) bekezdésben felsorolt valamennyi szempontot figyelembe venni, azok közül csak a relevánsakat kell értékelnie. A jogsértéssel elért előny nem került meghatározásra, így azt súlyosbító körülményként nem értékelte {alperesi határozat [583] bekezdése}. A fogyasztói károk mértékére vonatkozóan sem volt adat, ezért azt nem volt szükséges mérlegelnie; nem eredmény tényállásról van szó, a megtévesztésre alkalmasság már önmagában jogszabálysértő. Továbbá egy jogsértő magatartás újszerűsége nem jelenti azt, hogy a bírság kiszabása indokolatlan lenne. Az Fttv. szabályai technológia-semlegesek, ugyanúgy vonatkoznak az offline és az online térre.

[22] Hangsúlyozta, hogy a reklámetikai döntések az ingyenes lemondásra vonatkoznak, a társhatóságok döntései a sürgető üzenetek (az agresszív kereskedelmi gyakorlat) vonatkozásában születtek, kötelezettségvállalással zárultak, mely nem jelenti azt, hogy jogszerűnek találták volna a sürgető üzenetek alkalmazását.

A megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélet

[23] Az elsőfokú bíróság ítéletével (a továbbiakban: Ítélet) a felperes keresetét elutasította és a felperest 17.200.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Elsőként kiemelte, hogy az eljárása kereteit a Kúria Kfv.V.38.235/2021/9. számú közbenső ítélete jelölte ki. Mivel a Kúria hatályon kívül helyező döntése kizárólag a bírságösszegekre vonatkozott, a bírság szankció alkalmazására vonatkozó döntésrész jogszerűségét már nem vizsgálhatta.

[24] A keresetkiterjesztés tilalmának kérdését illetően leszögezte, hogy a felperes keresetlevelében a bírságszámítást arra hivatkozva támadta, hogy az alperes nem vette figyelembe a jogsértés újszerűségét, a jogsértéssel elért előny hiányát és a fogyasztóknak okozott kár hiányát; a jogsérelem súlyának értékelésénél csak az újszerűség és a fogyasztói kár hiánya mérlegelésének elmulasztását sérelmezte. Megállapította, hogy a felperes a keresetlevelében nem kifogásolta a reklámköltség helyett az árbevétel alapú bírságolási módszer alkalmazásának jogszerűségét (Ítélet [24] pontja), az árbevétel alapú bírságolás törvényességét (Ítélet [25] pontja), az enyhítő és súlyosbító körülmények százalékos mértékén alapuló matematikai levezetésének hiányát (Ítélet [24] és [25] pontjai), valamint a jogsérelem súlya értékelésénél a teljeskörű indokolásnak a hiányát (Ítélet [25] pontja). Ezeket a felperes a 2023. szeptember 12-i tárgyaláson jelölte meg, ezért ezen előadásai határidőn túli, tiltott keresetkiterjesztésnek minősültek, amelyeket a törvényszék érdemben nem vizsgálhatott.

[25] Az Ítélet a [24] és [25] pontjaiban továbbá az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes a határozat [569]-[572] bekezdéseiben részletesen indokolta, hogy mely okok vezettek a reklámköltség helyett a nettó árbevétel kiinduló összegként történő figyelembevételére. A bírság kiinduló összegének meghatározásakor a Bírságközleménytől való eltérésnek kellő indokát adta a határozat az [573]-[578] bekezdéseiben, felsorolta a figyelembe vett súlyosbító és enyhítő körülményeket és, hogy azok a kiinduló összeget milyen százalékos mértékben növelik és csökkentik. A törvényszék megállapította, hogy a közepes súlyosbító, illetve enyhítő körülmény kioltotta egymást, míg a kiemelt súlyosbító körülmény a maximális 25%-os értékkel került mérlegelésre.

[26] Az Ítélet [27] pontjában a kiinduló összeg meghatározásának jogszerűségét vizsgálva rögzítette, hogy a releváns árbevétel megosztása csak akkor történhet meg, ha a jogsértő magatartáshoz kapcsolódó árbevétel a nem jogsértő magatartáshoz kapcsolódó árbevételtől elkülöníthető. Érvelése szerint, mivel a jelen esetben a sürgető üzenetek alkalmazása teljes mértékben áthatotta a felperes kereskedelmi gyakorlatát, a szállásfoglalás valamennyi lépésénél megjelent, valamennyi fogyasztó döntésére kihathatott – és ezt a felperes nem tudta cáfolni –, ezért az árbevétel megosztásának, illetve arányosításának lehetősége nem állt fenn; továbbá a felperesi társaság semmilyen számítással nem mutatta be, milyen összegű árbevételt kellett volna az egyes jogsértésekhez hozzárendelni. Indokolása szerint a felperesi hivatkozással szemben a határozat tartalmazta a Bírságközlemény 20. pontjára utalva azt, hogy „a bírság kiinduló összege - ha az egyértelműen beazonosítható - a jogsértő kereskedelmi gyakorlat révén realizált nettó árbevétel (például mert a kereskedelmi gyakorlat lényegében a jogsértő kommunikációra épült), ugyanakkor ennek hiányában a jogsértéssel érintett árukból a jogsértés időszaka alatt realizált nettó árbevétel 10%-a.” Ebben az ügyben megfelelően megindokolta az alperes, hogy miért a magyar IP-címről érkezett foglalások utáni, az utolsó vizsgált évben (2019) elért jutalékbevétel 10%-a a kiinduló összeg, ezért ezen összeg meghatározása során az alperes jogszerűen járt el.

[27] Az ügy újszerűségére vonatkozó felperesi érv kapcsán az Ítélet [26] pontjában az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy annak van jelentősége, hogy a kereskedelmi gyakorlat újszerű-e. A jogsértés súlyára az ügy újszerűsége nem hat ki, a jogsértés súlyát a fogyasztói érdeksérelem nagysága, kiterjedtsége alapozhatja meg. Így önmagában az újszerűség nem indokolhatja a bírság mellőzését. A jogbiztonság elvéből nem következik az, hogy az alperes az újszerű magatartásokat soha ne vizsgálhatná és ne alkalmazhatna szankciót a jogsértés megállapítása esetén. Egyetértett az alperessel abban, hogy egy ilyen megközelítés a közérdek és a fogyasztók hatékony védelmét veszélyeztetné. Megállapította, hogy a perbeli esetben a kereskedelmi gyakorlat nem volt újszerű, az alperes állapította meg korábban jogsértést ingyenességet, szakmai gondosságot sértő, agresszív kereskedelmi gyakorlatot, megtévesztő állítást tartalmazó kereskedelmi kampány kapcsán; a sürgető üzenetek vonatkozásában például a Vj/140-107/2015. számú határozatában. Az Ítélet rögzítette, hogy nem teszi a kereskedelmi gyakorlatot újszerűvé az a körülmény, hogy a megvalósítás módja, illetve a kommunikáció tartalma nem volt teljesen ugyanaz, mint a korábbi esetekben, vagy, hogy a perbeli gyakorlat az online térben valósult meg.

[28] Kiemelte, hogy a felperes által hivatkozott külföldi reklámetikai testületek döntései kizárólag az ingyenes lemondással kapcsolatos állítások megtévesztésre alkalmasságát vizsgálták, a sürgető üzenetek miatti agresszív gyakorlattal nem foglalkoztak, így ezen dokumentumok nem támasztják alá, hogy az agresszív gyakorlat jogszerűsége vonatkozásában bizonytalanság állt fenn és azt sem, hogy a felperes ezek alapján nem láthatta előre, hogy a kereskedelmi gyakorlatát jogellenesnek fogják találni; alaptalanul hivatkozott tehát a felperes az adott magatartás jogsértő jellegének tisztázatlanságára. A bírság mértéke nem a kereskedelmi gyakorlat újszerűségétől függ (a perben annak alapja az árbevétel volt), ugyanakkor az alperes a határozat [577] bekezdése szerint az egyes megállapítások újszerűségére figyelemmel határozta meg a kiinduló összeget a felperes számára kedvezőbb árbevétel adat alapján. Végül azt is rögzítette e körben az Ítélet, hogy mivel a perbeli kereskedelmi gyakorlat nem volt újszerűnek tekinthető, nem volt indokolt azt külön enyhítő körülményként is figyelembe venni.

[29] A jogsértéssel elért előny hiányának és a fogyasztókat ért kár hiányának az alperesi értékelésből való elmaradását sérelmező felperesi érv kapcsán az Ítélet [28] pontja utalt arra, hogy a Tpvt. 78. § (3) bekezdése példálózó felsorolást tartalmaz a bírság kiszabása során értékelendő körülményekről, az alperesnek csak a releváns körülményeket kell figyelembe vennie. Kiemelte, hogy amennyiben kimutatható lenne a fogyasztóknak okozott kár, akkor azt súlyosbító körülményként lehetne tekinteni; a fogyasztói kár hiánya enyhítő körülményként nem értékelhető. A felperes alaptalanul hiányolta a fogyasztói kár bizonyítását, mert az alperes nem értékelte azt súlyosbító körülményként. Hangsúlyozta, hogy szintén a jogsértéssel elért előny kapcsán is, amennyiben az számszerűsíthető és a nagysága miatt indokolt, akkor azt súlyosbító körülményként lehet értékelni; az elért előny hiánya, illetve annak kimutathatatlansága enyhítő körülményként nem értékelhető.

[30] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a bírság kiszabása során eleget tett a Kp. 85. § (5) bekezdésében és a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében foglaltaknak, mérlegelése okszerű volt. Önkényes, ésszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes mérlegelés nem volt megállapítható, annak felülmérlegelésére ezért nem jogosult, ennek okán a kereset elutasításának volt helye. Erre tekintettel a törvényszék a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (3) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján a felperest az alperes elsőfokú perköltségének megtérítésére kötelezte, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdésére

figyelemmel az alperes által a költségjegyzékében felszámított összeggel azonosan határozta meg, levonva abból a Kúria által már megítélt perköltségrészt.

A felülvizsgálati kérelem, az ellenkérelem

[31] A felperes a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az Ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat rendelkező részének II. pontja megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan az Ítélet teljes egészében történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Összefoglalóan kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (1) bekezdésével ellentétesen nem bírálta el a kereseti kérelmét; a Kp. 85. § (5) bekezdésével ellentétesen végezte el a mérlegelési jogkörben hozott döntés jogszerűségének vizsgálatát; nyilvánvalóan iratellenes megállapításaira tekintettel az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabályszegést követett el; a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjának és 39. § (1) bekezdésének téves értelmezése alapján hagyta figyelmen kívül az előadásait; tévesen értelmezte a Tpvt. 78. § (3) bekezdését a bírság kapcsán értékelendő körülmények tekintetében, amely jogszabálysértések a kereset elutasításához vezettek, így kihatottak az ügy érdemére.

[32] Elsősorban hangsúlyozta, mivel a keresete a bírság kiszabására is vonatkozott, annak mellőzésére is, és a közbenső ítélet a jogalapot bírálta el, de a bírsággal kapcsolatos keresetet nem, ezt a megismételt eljárásban vizsgálni, értékelni kellett volna, amely nem történt meg. Az Ítélet ezért sérti a Kp. 85. § (1) bekezdését.

[33] Kiemelte, hogy az Ítélet kitért arra, miszerint a mérlegelési jogkörben hozott döntés nem pusztán egy egyszerű matematikai műveleten alapul, éppen ezért nem is kérhető számon egy teljesen pontos, egzakt számszaki levezetés. A felperes ugyanakkor azt kifogásolta, hogy az alperes nem tette átláthatóvá a mérlegelési tevékenységét és ezt a körülményt az Ítélet nem értékelte, megállapítása ellentétes is a kúriai gyakorlattal (Kfv.II.37.814/2020/12. számú ítélet [137] bekezdése). Az Ítélet ezért sérti a Kp. 85. § (5) bekezdését.

[34] Az Ítélet [24] pontjában foglaltakból iratellenesnek nevezte azt a két megállapítást, hogy a reklámköltség helyett az árbevétel alapú bírságolási módszer alkalmazásának jogszerűségét a keresetlevélben nem vitatta, illetve, hogy a matematikai műveleteken alapuló levezetési kötelezettséget a keresetlevélben nem hiányolta. A kereset [99] pontjában ugyanis egyértelműen vitatta az árbevétel alapú bírságolási módszer alkalmazásának a jogszerűségét, míg a 2023. szeptember 12-i tárgyaláson előadott két matematikai példa a keresetlevélben foglaltak bemutatására szolgált, azt kívánta vele alátámasztani, hogy okszerűtlen az alperes mérlegelése a jogsérelem súlya tekintetében.

[35] Az Ítélet [25] pontjában foglalt, a keresetkiterjesztés tilalmába ütköző megállapítás kapcsán az Ítéletet szintén iratellenesnek tartotta és kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a per során tett előadásait, mert a tárgyaláson nem adott elő új kereseti kérelmet, csak új érvekkel támasztotta alá korábbi előadásait (ez lehetséges, figyelemmel a Kúria Kf.IV.38.050/2018/8. számú ítélet [34] bekezdésére is). Az árbevétel alapú bírságolásra vonatkozó kifogás ugyanis a kereset [99] pontjához kapcsolódott; az enyhítő és súlyosbító körülmények százalékos mértéken alapuló matematikai levezetésével kapcsolatos kifogás a kereset [96] pontjához, a teljeskörű indokolás hiányával kapcsolatos érvelés szintén a kereset [96] pontjához kapcsolódott. Megjegyezte, hogy keresetváltoztatásra a Kp. 43. § (1) bekezdése alapján az első tárgyaláson még jogszerűen lehetőség van; a perbeli esetben a

megismételt eljárásban a 2022. december 14-i tárgyaláson csak a tárgyalás felfüggesztésére került sor és a 2023. szeptember 12-i tárgyalás volt a megismételt eljárás első érdemi tárgyalása.

[36] Az újszerűsége vonatkozó érv kapcsán a felülvizsgálati kérelmében egyrészt érdemben vitatta az Ítélet megállapításait, önellentmondásosnak nevezte és továbbra is azt hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi gyakorlat jogsértő jellegének tisztázatlansága az, ami értékelendő, mégpedig a jogsérelem súlya körében (mind a gyakorlat újszerűsége, mind a gyakorlat jogellenességének újszerűsége számít). Hangsúlyozta, hogy önmagában az, hogy az alperes korábban az azonos jogszabályi rendelkezések megsértését megállapította, nem zárhatja ki a jogsértő jelleg tisztázatlanságát minden kereskedelmi gyakorlat tekintetében. Az is fontos körülmény a bírságot befolyásoló körülmények kapcsán – és ezt mind az alperes, mind az Ítélet figyelmen kívül hagyta –, hogy milyen módon valósítják meg a kereskedelmi gyakorlatot (ideértve, hogy online vagy offline) és hogy mi a kereskedelmi kommunikáció tartalma. Az újszerűség kérdése kapcsán másrészt az Ítélet [26] pontjából iratellenesnek nevezte a külföldi reklámetikai döntésekkel kapcsolatos megállapítást, mert a felperes a sürgető üzenetek kapcsán nyilvánvalóan nem ezekre, hanem a külföldi versenyhatósági döntésekre utalt; agresszív gyakorlatot egyik sem állapított meg. Megjegyezte, hogy a bíróság az ingyenes lemondás jogellenességének tisztázatlansága kapcsán sem értékelte a külföldi reklámetikai testületi döntéseket.

[37] Az Ítélet [27] pontját abból a szempontból kifogásolta, hogy azt, miszerint a sürgető üzenetek alkalmazása valamennyi fogyasztó döntésére kihathatott, sem az alperes, sem a közbenső ítélet nem állapította meg. Ezen túl pedig az Ítéletben rögzített, az árbevétel megosztásának vagy arányosításának a lehetőségét az alperes nem vizsgálta, a határozat sem értékelte, ezért ezt a törvényszék a saját ítéletével nem pótolhatta volna. Az Ítélet a két esetet is összekeverte: más, amikor a jogsértő magatartáshoz kapcsolódó és a jogsértő magatartáshoz nem kapcsolódó árbevétel nem elkülöníthető, illetve amikor az alperes az elkülönítést nem látja indokoltnak. Egyébként a kereset [99] pontjában csak jelezte, hogy az alperes az elkülönítést hogyan végezhetné volna el, de a felperesnek az alperesi mérlegelés okszerűtlensége kapcsán nincs bizonyítási kötelezettsége, nem kell javaslattal élnie a kiinduló összeg kapcsán. Mindezekre figyelemmel az Ítélet sérti a Kp. 85. § (5) bekezdését, 78. § (3) bekezdését.

[38] A felperes azt is sérelmezte, hogy a fogyasztói kár hiánya és a jogsértéssel elért előny hiánya kapcsán nem azt vitatta, hogy az alperes azokat nem vette figyelembe enyhítő körülményként, hanem hogy az alperes nem vette figyelembe a Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján a jogsérelem súlya körében. Ezt az érvelést a bíróság tévesen értelmezte.

[39] A felülvizsgálati tárgyaláson kiemelte, hogy a tárgyi ügyben az a lényeges, hogy egy fogyasztóvédelmi jogsértésre szabott ki az alperes kartellbírságot.

[40] Végül a megítélt perköltség összegét aránytalanul magasnak nevezte, amely – álláspontja szerint – nem tükrözi az alperes tényleges tevékenységét, mert a megismételt tárgyalásra eleve a Fővárosi Törvényszék hibájából adódóan került sor, illetve az alperes írásbeli beadvánnyal a megismételt eljárásban nem élt. Okszerűtlen volt a közbenső ítéletben már megítélt elsőfokú perköltségen felüli perköltség megítélése, amivel lényegében az elsőfokú perköltséget az elsőként hozott elsőfokú ítéletben megítélt összegre egészítették ki.

[41] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Részletesen kifejtette, hogy a felperes által hivatkozott jogszabálysértések nem megalapozottak. Előadta egyébek között, hogy az Ítélet a Tpv. 78. § (3) bekezdésének

megsértése kapcsán érdemben vizsgálta a felperes által a bírságkiszabás kapcsán előadott kereseti állításokat, el is bírálta, hogy az újszerűség miért nem áll fenn, és számot adott arról, hogy miért nem indokolt a bírság mellőzése. Azt, hogy az alperesi határozatot illetően a társhatóságok gyakorlatával nincs ellentét, már a közbenső ítélet is megállapította, ezért az ítélt dolog a jelen eljárásban. Kifejtette, hogy az ingyenesség vonatkozásában kiforrott gyakorlat áll rendelkezésre, ezt a felperes a megismételt eljárásban tett nyilatkozatában elismerte, ezért az álláspontja szerint a jogsértő jelleg tisztázatlansága miatti felperesi érvek kapcsán sem tudta igazolni a felperes, hogy kirívó okszerűtlenség állna fenn. A társhatóságok döntései pedig nem mondták ki, hogy a sürgető üzenetek jogszerűek, kötelezettségvállalással zárultak az eljárások.

A Kúria döntése és jogi indokai

[42] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint részben alapos.

[43] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között, a rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy a jogerős ítélet megfelel-e a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályoknak [Kp. 120. § (5) bekezdés] – a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok hiányára is figyelemmel. A felülvizsgálati eljárásban nincs helye a kereset ismételt elbírálásának, a közigazgatási döntés ismételt felülvizsgálatának, vagy bizonyítás felvételének. A bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálati eljárásban eredménnyel csak akkor támadható, ha a bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg, illetőleg a bizonyítékok mérlegelése vagy a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

[44] A Kúria előre bocsátja, hogy a megismételt bírósági eljárás kereteit a közbenső ítélet határozta meg, azonban az elsőfokú bíróságnak ezen keretek között a felperes keresetlevelének a bírságra vonatkozó [95]-[100] pontjaira kellett figyelemmel lennie, és ezekre tekintettel vizsgálhatta, hogy van-e a keresetkiterjesztés tilalmába ütköző felperesi előadás, és mindezek alapján hogyan határozhatóak be azok a konkrét kérdések, amelyek érdemi elbírálás alá eshetnek és amelyek nem.

[45] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a közbenső ítélet adta kereteket megfelelően vette figyelembe, azonban a keresetkiterjesztés tilalmába ütközés szempontjából a felperesi kereseti hivatkozásokat részben nem megfelelően határozta be, illetve egyes kereseti hivatkozásoknak a keresetben írtaktól eltérő értelmet tulajdonított, és azokat ezen eltérő értelmezés mellett vizsgálta, ezért e vonatkozásban a felperes felülvizsgálati kérelme részben alapos volt. Mivel a megismételt bírósági eljárásban a bírság összezszerűségére vonatkozó kereseti kérelmet kellett értékelni, az Ítéletnek a fenti eljárási hibái az értékelésre szükségszerűen kihatottak, ezt orvosolni csak az Ítélet teljes egészében történő hatályon kívül helyezésével és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezésével lehetett, a felülvizsgálati kérelem részbeni megalapozottsága ellenére. A Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján először az eljárási hibákra, eljárási jogszabálysértésekre vonatkozó állításokat vizsgálta, majd az Ítéletben levont következtetéseket, és végzése indoklásául a következőket emeli ki.

[46] Elsődlegesen a Kúria azt hangsúlyozza a közbenső ítélet alapján, hogy a bírságösszezszerúsége tekintetében rendelt el új eljárást, a jogalap vonatkozásában érdemben lezárta a jogvitát, e körben hatályában fenntartotta a korábbi elsőfokú ítéletet, amely mindhárom vizsgált magatartás, kereskedelmi gyakorlat jogsértőnek minősítése kapcsán megalapozottnak találta az alperesi határozatot. Ezzel eldőlt magának a bírság alkalmazásának a kérdése is, mert az egyrészt a jogalaphoz kapcsolódik, mint jogkövetkezmény, másrészt a felperes kereseti kérelme a keresethez kötöttség okán mivel nem hivatkozott a Tpvt. 78. § (1) bekezdés a) pontjának megsértésére, a bírság, mint szankció kiszabhatóságának kérdése nem volt a megismételt eljárás tárgya. A keresetlevélnek a bírságot támadó részében a felperes a Tpvt. 78. § (3) bekezdésének a sérelmét állította. Ez utóbbi jogszabályhely értelmében az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki az alperes hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. A Kúria hangsúlyozza, hogy ettől különbözik és a bírság összezszerúségére tartozik, ha a felperes a bírság összegének meghatározása során értékelendő körülmények kapcsán állít jogszabálysértést – például a mérlegelés kirívó okszerűtlenségét –, és e jogszabálysértés megállapításán keresztül, annak eredményeként kéri a bírság összegének mellőzését vagy mértékének jelentős csökkentését. A perbeli esetben az erre vonatkozó kereseti érvelést vizsgálta az elsőfokú bíróság, így például az Ítélet [26] pontjában az újszerűség kérdése körében ismertette a bírság kiszabásának mellőzése tekintetében kifejtett felperesi érvet és érdemben elbírált. Tévesen minősítette ezért a felperes tévesnek az Ítélet [17] pontjában foglalt megállapítást („a Kúria hatályon kívül helyező döntése kizárólag a bírság összezszerúségére vonatkozott, a bírság szankció alkalmazására vonatkozó döntésrész jogszerűségét a törvényszék már nem vizsgálhatta”), mert az nem jelentette azt, hogy az elsőfokú bíróság a bírsággal kapcsolatos keresetet nem vizsgálta meg.

[47] A továbbiakban a Kúria azt vizsgálta, hogy megfelelően határolta-e be az elsőfokú bíróság a keresetkiterjesztés tilalmába ütköző felperesi hivatkozásokat. Leszögezi, hogy a közbenső ítélet meghozatala és annak következtében az a körülmény, hogy meghatározott kérdésben meg kellett ismételni az elsőfokú bírósági eljárást, nem nyitotta meg a keresetváltoztatás lehetőségét, arra a felperesnek legkésőbb az alapeljárásban tartott első tárgyaláson volt/lett volna módja a Kp. 43. § (1) bekezdése alapján. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben nem minősül első tárgyalásnak a megismételt eljárás során tartott valamely tárgyalás, nincs jelentősége annak, hogy a megismételt eljárásban mikor, melyik tárgyaláson került sor a bírság összezszerúségére vonatkozó kereseti kérelem érdemi megtárgyalására: a per során csak egyszer van első tárgyalás, melyhez a Kp. 43. § (1) bekezdése hozzákapcsolja a keresetváltoztatás végső időpontját, továbbá úgy rendelkezik, hogy a keresetet kiterjesztteni a közigazgatási cselekmény keresettel nem támadott, a cselekmény egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető rendelkezésére csak a keresetindításra nyitva álló határidőn belül lehet. Abból a szempontból kellett ezért vizsgálni a megismételt eljárásban előadott felperesi hivatkozásokat [4. számú beadványt, ideértve a 2023. szeptember 12-i tárgyaláson előadottakat is], hogy azok a keresetlevélben vagy a fenti időpontig előterjesztett kereseti indokokhoz kapcsolódnak-e vagy azután előadott, a keresetnek új irányt szabni kívánó érvelésnek minősülnek-e és emiatt a keresetkiterjesztés tilalmába ütközőek-e. Ehhez kapcsolódóan előre bocsátja a Kúria, hogy amennyiben megállapításra kerül, hogy az adott felperesi hivatkozás a keresetkiterjesztés tilalmába ütközik, akkor az a perben egyáltalán nem vizsgálható. Egyebek között a Kúria Kfv.I.35.432/2019/5. számú eseti döntése is megállapította a [25] bekezdésében, hogy a késve előterjesztett újabb, más irányú kereseti kérelem felől a bíróság érdemben nem dönthet.

[48] Az előbbiekre figyelemmel rögzíti egyrészt, hogy az Ítélet részben tévesen határozta be a tiltott keresetkiterjesztés körébe tartozó felperesi hivatkozásokat, másrészt volt olyan kereseti érvelés, amelyet az elsőfokú bíróság – az általa tett ezen megállapítás, minősítés ellenére – mégis érdemben vizsgált, anélkül tehát, hogy erre jogszerű lehetősége lett volna.

[49] A három felperesi hivatkozás, amelyről az Ítélet megállapította, hogy előterjesztése a keresetkiterjesztés tilalmába ütközött az: 1. a reklámköltség helyett az árbevétel alapú bírságolási módszer alkalmazásának jogszerűsége, az árbevétel alapú bírságolás törvényessége; 2. az enyhítő és súlyosító körülmények százalékos mértékén alapuló matematikai levezetés hiánya; 3. a jogsérelem súlya értékelésénél a teljeskörű indokolásnak a hiánya volt.

[50] A Kúria ugyanakkor nem találta mindhárom felperesi hivatkozást a tiltott keresetkiterjesztés körébe tartozónak, mert az előbbieken 1. pontban megjelölt árbevétel alapú bírságolás módszerét a felperes a keresetlevél [99] pontjában vitatta, és a felülvizsgálati kérelem az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes minősítését alappal kifogásolta. A törvényszék ezen – tévesnek bizonyuló – megállapítása ellenére érdemben foglalkozott árbevétel alapú bírságolást sérelmező kereseti hivatkozással. Ez az eljárási hiba ugyanakkor az ügy érdemét nem érintette, mert az említett kereseti hivatkozás vizsgálata tehát nem kizárt a helyes álláspont szerint. A Kúria megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság az árbevétel alapú bírságolás kapcsán érdemben helytálló következtetésre jutott, a kúriai álláspont részletes kifejtésére e végzés további részében kerül sor.

[51] A jelen végzés [49] bekezdésében 2. és 3. számmal megjelölt felperesi hivatkozások kapcsán – szemben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal, mely a keresetlevél [96] pontjához kötődőnek nevezte azokat –, az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy azok előterjesztése a keresetkiterjesztés tilalmába ütközött. A Kúria is hangsúlyozza, hogy az enyhítő és súlyosító körülmények százalékos mértéken alapuló matematikai levezetésének hiányával kapcsolatos kifogást, illetve a jogsértés súlya tekintetében a teljes körű indokolás hiányával összefüggő jogsérelmet nem tartalmazott a keresetlevél, a határidőben előadott kereseti hivatkozás, ezek a kifogások (köztük a megismételt eljárás során tartott tárgyaláson felhozott matematikai példák) nem illeszthetők a felperes által a keresetlevél [96] pontjában előadott állítások keretei közé, hanem a keresetnek új irányt szabni kívánó hivatkozásoknak tekinthetők.

[52] Az elsőfokú bíróság a fentiek helytálló megállapítása mellett mégis vizsgálta érdemben az előzőekben 2. számmal jelölt, az enyhítő és súlyosító körülmények százalékos mértéken alapuló matematikai levezetésének hiányával kapcsolatos felperesi állítást, áttekintette a határozatban a Bírságközlemény alapján százalékosan figyelembe vett körülményeket, és azt, hogy azok alkalmazásával az alperes hogyan határozta meg a bírság összegét. Ebbe az új irányba tartozó kereseti kérelem elbírálását mellőzni kellett volna. Az Ítélet [24] pontja szükségtelenül, a tiltott keresetkiterjesztés megállapítása ellenére foglalkozott tehát a fenti felperesi állítással, amikor rögzítette: „a közepes súlyosbító, illetve enyhítő körülmény kioltotta egymást, míg a kiemelt súlyosbító körülmény a maximális 25%-os értékkel került mérlegelésre.”

[53] A felperes a felülvizsgálati kérelmében egy további megállapítás iratellenességére is alappal hivatkozott. A Kúria kiemeli, hogy az ügy újszerűségének kérdése kapcsán az Ítélet [26] pontjában foglalt indokolás összemosta a külföldi reklámetikai döntések és a külföldi versenyhatósági döntések alapján a bírságra vonatkozóan előterjesztett kereseti állításokat, úgy tekintette mintha a felperes kizárólag a reklámetikai döntésekre hivatkozott volna és mintha e reklámetikai testületi döntésekkel nemcsak az ingyenes lemondás, hanem a sürgető

üzenetek tekintetében is a magatartások jogsértő jellegének tisztázatlanságát kívánta volna hangsúlyozni. Holott a reklámetikai testületi döntések csak az ingyenes lemondás kérdését vizsgálhatták, az agresszív magatartást, sürgető üzeneteket nem, mert azok tekintetében az egyes versenyhatóságok járhattak el.

[54] A Kúria hangsúlyozza, hogy a keresetlevél [96] pontjában írt felperesi előadás az volt, hogy állítása szerint „nem tudta előre látni, hogy az érintett kereskedelmi gyakorlatait a versenyhatóság jogellenesnek fogja találni, különös tekintettel az ingyenes lemondásra vonatkozó reklámetikai testületi döntésekre és az elérhetőségi üzenetek kapcsán a külföldi hatóságok jogsértést megállapító döntéseinek hiányára”. A törvényszéknek a fenti tévedése azt eredményezte, hogy az Ítélet érdemben nem vezette le, hogy a felperesnek – felperesi érvelés szerint – a kereskedelmi gyakorlatai jogsértő jellegét előre látnia kellett volna-e vagy sem, és az kihat-e vagy sem az alperes általi bírságolásra, ha – a felperesi állítás szerint – jogsértést nem állapítottak meg a külföldi reklámetikai döntésekben (az ingyenes lemondás kapcsán), illetve külföldi versenyhatósági döntésekben (az adott elérhetőségi üzenetek/sürgető üzenetek, agresszív magatartás kapcsán); avagy mindezeket megelőzően el kellett volna dönteni: annak van-e bármiféle relevanciája, kihatása vagy nincs a perbeli bírság kiszabására, mértékének megállapítására, hogy miként döntöttek a külföldi reklámetikai testületek vagy a külföldi versenyhatóságok. A felperes e vonatkozásban a 4. számú beadványában – az ügy újszerűsége kérdésének részletezése során – a Bírságközlemény 50. pontját hívta fel a megismételt eljárás során, melynek értelmében a „GVH egyes esetekben, a szankció mértékének meghatározásánál figyelembe veszi azt, hogy a jogsértés megvalósulásában külső, azaz a vállalkozás érdekkörén kívül eső tényezők is közrehatottak; ilyen külső tényező lehet a szóban forgó magatartás jogsértő jellegének tisztázatlansága”.

[55] A Kúria e körben megjegyzi – ahogyan arra az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében helytállóan utalt –, hogy a közbenső ítélet [53] bekezdésében a jogalapról való döntés során már állást foglalt arról, miként kell tekinteni az alperes határozata, az abban megállapított jogellenesség és a társhatóságok gyakorlatának kérdésére: a Kúria kimondta, hogy nem bizonyították a felperes által hivatkozott társhatóságok gyakorlatával való ellentétet az (abban az ügyben előterjesztett) felülvizsgálati kérelemben hivatkoztak. A megismételt eljárás során pedig ezen előzményeket is ismerve, áttekintve kellett volna e végzés [53] bekezdésében írtakról dönteni a bírságra vonatkozó kereseti kérelem kapcsán, amely állásfoglalás elmaradt tehát a kereseti hivatkozás iratellenes rögzítése miatt.

[56] A Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdeke és sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

[57] A felperes a bírság összegének meghatározása tekintetében felsorolt fenti törvényi szempontok körében a keresetlevél [95] pontjában kiemelte, hogy a bírság összegének tükröznie kell a jogsérelem súlyát és a jogsértéssel ebből elért előnyöket, a keresetlevél [97] pontjában pedig azt kifogásolta, hogy az alperes nem bizonyította a fogyasztóknak okozott kárt. Az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelemben foglalt ezen hivatkozás mentén, ennek helyes értelmezésével kellett volna elbírálnia, hogy az alperes eljárása során sérült-e a Tpv. 78. § (3) bekezdése, a konkrét esetben a bírság mértékének meghatározása, a jogsérelem súlyának az értékelése során a két szempontnak volt-e relevanciája oly módon, ahogy azt a

felperes állította, illetve, hogy e szempontok az adott esetben egyáltalán relevánsak-e. Annyiban alapos a felperes felülvizsgálati kérelme, hogy az elsőfokú bíróság e két szempontra vonatkozóan kért jogszerűségi vizsgálatot nem a fentiek szerint végezte el, hanem úgy, hogy a kereseti érvelésnek a felperesétől eltérő értelmezést tulajdonított, megállapítva, hogy enyhítő körülményként nem értékelhető a fogyasztókat ért kár hiánya, illetve a jogsértéssel elért előny hiánya, vagy ha az előny nem kimutatható, míg kimutathatóságuk esetén, ha az indokolt, súlyosbító körülményként lennének értékelhetők. Mindezek alapján a kereseti kérelemből és egyebek mellett a határozat [583] bekezdéséből kiindulva (mely szerint az alperes „jelen ügyben jogsértéssel elért – a bírság körében egyértelműen figyelembe vehető – előnyt sem azonosított”) az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna megvizsgálnia, hogy a perbeli esetben a két említett szempont a bírság mértékének meghatározása során oly módon releváns-e, ahogyan azt a felperes állítja, illetve azoknak egyáltalán van-e relevanciájuk a tárgyi tényállás esetén, vagyis akkor, ha nem merült fel az alperes eljárása során jogsértéssel elért előny és fogyasztóknak okozott kár. Mindezekre az Ítélet nem adott választ a kereseti hivatkozás téves interpretálása miatt.

[58] A Kúria ugyanakkor rámutat arra, hogy az Ítélet érdemben helytálló megállapításokat is rögzített. Ezek a jelen hatályon kívül helyezéssel elrendelésre kerülő új bírósági eljárás során nem lesznek újbóli vizsgálat tárgyai, ezeket csak változatlanul meg kell ismételnie az elsőfokú bíróságnak.

[59] Ennek megfelelően kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság az árbevétel alapú bírságolás módszere kapcsán a kereseti kérelmet elbírálta, és érdemben jogszerű következtetésekre jutott, amikor nem találta alaposnak a felperes kereseti hivatkozásait. A Kúria hangsúlyozza, hogy az alperes a Tptv.-nek a bírságra vonatkozó kereteire figyelemmel alkalmazza és a perbeli esetben is eszerint alkalmazta a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól kiadott Bírságközleményét, amely a Tptv. bírságolásra vonatkozó átfogó rendelkezéseit, szempontjait felelteti meg a fogyasztóvédelmi ügyek sajátosságainak. Az alperes erre is figyelemmel indokolta a tárgyi bírság mértékének meghatározását, a bírság kiinduló összegének megállapítását, és elsőként azt rögzítette, hogy a releváns árbevétel a teljes vizsgált időszakra vonatkozó, magyar IP-címről érkezett foglalások utáni jutalék összegét jelenti, mert mindhárom vizsgált kereskedelmi gyakorlat közvetlenül a szállásfoglaláshoz köthető, a fogyasztó nem tudta elkerülni a szállás kiválasztásánál; ugyanakkor a teljes vizsgált időszakra eső releváns árbevétel eltúlzott bírsághoz vezetne, így a vizsgált teljes utolsó év (2019) magyar IP-címről érkezett foglalások utáni jutalék összegének 10%-át vette alapul kiinduló összegként. Ezzel szemben a felperes a keresetlevél [99] pontjában magalapozatlannak nevezte a kommunikáció elkerülhetetlenségére és az arra vonatkozó érvet, hogy a kommunikáció a felperes platformját teljes mértékben áthatotta, sérelmezve, hogy az alperes nem a kifejezetten a jogsértő gyakorlat révén realizált nettó árbevételt vette alapul, vagyis nem az egyes vizsgált kereskedelmi gyakorlatonként realizált nettó árbevétellel számolt. A Kúria kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság az Ítélet [27] pontjában kimerítette e körben a kereseti kérelemben foglalt hivatkozásokat, ezekre az érvekre választ adott, így kitért arra, hogy az árbevétel megosztásának, illetve arányosításának lehetősége nem állt fenn, mivel a sürgető üzenetek alkalmazása teljes mértékben áthatotta a felperes kereskedelmi gyakorlatát, a szállásfoglalás valamennyi lépésénél megjelent, valamennyi fogyasztó döntésére kihathatott, amelyet a felperes nem tudott cáfolni. Lényeges, hogy az elsőfokú bíróság az indokolásból kitűnően az egyes kereskedelmi gyakorlatokból realizált nettó árbevétel – felperes által hivatkozott – külön-külön megállapításával szemben hozta fel, mintegy a külön-külön megállapítással

azonosítva az árbevétel megosztásának vagy arányosításának fogalmát, és vetette el azt, egyetértve az alperesi határozat [574]-[576] bekezdéseiben foglaltakkal. A Kúria hangsúlyozza, hogy abban az értelemben, ahogyan az Ítélet a fentiek szerint a megosztást vagy az arányosítást használta, vagyis vizsgált kereskedelmi gyakorlatonkénti bevétel számítását értve alatta, az elsőfokú bíróság nem tért el attól az értelmezéstől, amit az alperes elfoglalt: a sürgető üzeneteknek a teljes felperesi kereskedelmi gyakorlatot átható jellege miatt – melyet a felperes stratégiája is tükrözött – a valamennyi magyarországi IP-címről érkezett foglalás utáni jutalék figyelembevételét mint kiinduló összeget tartotta jogszerűnek. A Kúria álláspontja szerint alaptalanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében ezért arra, hogy az árbevétel megosztás vagy arányosítás vizsgálatával az Ítélet olyan kérdésben foglalt állást, amelyet az alperes nem vizsgált, a határozat sem értékelt, így azt a törvényszék nem pótolhatta volna. Mivel a kereskedelmi gyakorlatot átható sürgető üzenetek miatt az utolsó vizsgált év (2019) teljes árbevételének, valamennyi magyarországi IP-címről érkező foglalás utáni jutalék összegének 10%-át kiinduló összegként határozta meg az alperes, az ingyenes lemondás és a SZÉP kártya okán vizsgált kereskedelmi magatartásból származó forgalom erre rakódott volna, amely a felperes hátrányára szolgált volna. Az elsőfokú bíróság ezt szem előtt tartva érvelt, és a felperes az alperesi mérlegelés, és ezáltal az Ítéletben foglalt értékelés kirívó okszerűtlenségét nem tudta bizonyítani, amely bizonyítás – szemben a felperesi érveléssel – a mérlegelés okszerűségét vitató fél kötelezettsége. Ezt a felperes akár számítással, más kimutatással, akár egyéb alkalmas, hitelt érdemlő módon bemutathatta volna. A felperes stratégiájára is figyelemmel az elérhetőségi üzeneteknek a teljes kereskedelmi gyakorlatot átható jellegét a kereset nem tudta alappal megkérdőjelezni, amelyből viszont adódott az az alperes és az elsőfokú bíróság által is levont következtetés, hogy a fogyasztók azt elkerülni nem tudták, a kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt annak lehetőségére, hogy az valamennyi fogyasztói döntésre kihathasson. A Kúria a felülvizsgálati kérelemre tekintettel kiemeli, hogy szemben a felperes érveléssel, az alperesi határozat [575] bekezdése éppen azt rögzítette, hogy a sürgető üzenetek alkalmazása valamennyi fogyasztó döntésére kihathatott. Ennek a kérdésnek a közbenső ítéletben is rögzített tényállási eleme a közbenső ítélet [26] bekezdésében és az [57]- [59] bekezdéseiben is megtalálható, és elbírálást nyert.

[60] Az ügy újszerűsége vonatkozásában is – az eddig vizsgált felperesi hivatkozások kapcsán – az elsőfokú bíróság érdemben helytálló következtetésre jutott. E kérdés teljeskörű elbírálására ugyan a jelen végzésben írt okból, a külföldi reklámetikai testületi döntéseinek és a társhatóságok döntéseinek figyelembevételére vonatkozó kereseti érv új bírósági eljárásban való vizsgálata után kerülhet sor, de attól még a tárgyi Ítélet indokairól lehet állásfoglalást tenni. A Kúria álláspontja szerint a perbeli esetben az újszerűség kérdésében felhozott törvényszéki indokok – melyek a végzésben kifejtettek szerinti eljárási hiba miatt nem tartalmazzák a külföldi versenyhatóságok döntéseinek esetleges figyelembevételével előálló indokokat – megfelelően levezetésre kerültek. Az Ítéletben foglalt részindokok helytállóak. Nem annak van jelentősége, hogy az Ítélet önellentmondásos-e vagy sem abból a szempontból, hogy a kereskedelmi gyakorlat újszerűsége vagy a kereskedelmi gyakorlat esetleges jogsértő jellege újszerűségének kérdése merülhet csak fel szempontként, vagy mindkettő, hanem annak, hogy a vizsgált három kereskedelmi magatartás kapcsán a konkrét esetben újszerűséget nem lehetett megállapítani az ilyen típusú ügyek létre tekintettel. Az ilyen típusú kereskedelmi gyakorlatok (ingyenességet, szakmai gondosságot sértő magatartás, sürgető üzenetek - agresszív kereskedelmi gyakorlat) korábban is léteztek, és jogellenességük vizsgálat tárgyát képezte. Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság arról is, hogy nincs döntő jelentősége annak, hogy egy korábban nem vizsgált és egy vizsgált, esetlegesen

jogsértőnek tartott kereskedelmi gyakorlat pontos tartalma nem ugyanaz, vagy, hogy a kereskedelmi magatartás új eleme az online térben történő megvalósulás. Az alperes a határozat [561] bekezdésében kifejezetten rögzítette, hogy egy jogsértő magatartás esetleges újszerűsége nem jelenti azt, hogy a bírság kiszabása indokolatlan, ilyen típusú gyakorlata nincs. A kérdést az elsőfokú bíróság tehát a felperesi hivatkozásnak megfelelően a jogsértés súlya körében vizsgálta és helytállóan állapította meg, hogy a jogsértés súlyára az ügy újszerűsége nem hat ki, a jogsértés súlyát a fogyasztói érdeksérelem nagysága, kiterjedtsége alapozhatja meg. A Kúria hozzáteszi, hogy a Tpvt. 78. § (3) bekezdésének megszövegezéséből következően a jogalkotó tehát a jogsérelem súlya körében e szempontokat kívánta külön kiemelni, a példálózó felsorolásban, az újszerűséget nem jelenítette meg. Lényeges az is, hogy a jogsértő jelleg tisztázatlansága, mint külső tényező, a Bírságközleményben (50. pont) az enyhítő körülmények körében került feltüntetésre. A Kúria végül megjegyzi, hogy az alperes a perbeli esetben a határozat [577] bekezdésében elismerte, hogy egyes megállapítások – az egyértelmű joggyakorlati előzmények mellett is – újszerűnek tűnhetnek, és ezeket a felperesre kedvező módon vette figyelembe. Ez alapján az alperes a bírság kiinduló összege tekintetében a kedvező árbevétel adat meghatározásában szánt ennek szerepet, ahogy azt az Ítélet is helyesen megállapította.

[61] Mindezek fenntartása mellett a Kúria visszautal arra, hogy az újszerűség kérdésében a felperesi hivatkozások vizsgálata még nem zárult le, figyelemmel a végzés [53]-[54] bekezdésében írtakra, a törvényszék által elkövetett eljárási hibára (többek között az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az újszerűség vonatkozásában, hogy a perbeli bírság kiszabására, mértékének megállapítására, van-e bármiféle relevanciája, kihatása vagy nincs annak, hogy a külföldi reklámetikai testületek az ingyenes lemondás kapcsán miként döntöttek, vagy, hogy a sürgető üzenetek vonatkozásában a külföldi versenyhatóságoknak a felperesi állítás szerint nincsenek döntései).

[62] A Kúria végül az elsőfokú eljárásban megítélt perköltség vonatkozásában elviekben rögzíti – mert annak összege a hatályon kívül helyezés és új eljárás lefolytatására utasítás folytán nem marad hatályban –, hogy a jogi képviselő tényleges tevékenységét nemcsak az írásbeli beadványok léte, tartalma alapján lehet megítélni, hanem az értékeléshez hozzátartozik a megismételt eljárásban tartott tárgyaláson kifejtett szóbeli jogi munka figyelembevétele is, annak pedig nincs jelentősége, hogy a bíróság hibájából került megismétlésre az eljárás. A 2023. szeptember 12-i tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint az alperesi jogi képviselő nagyon részletes, minden kérdésre kiterjedő nyilatkozatot tett, az elsőfokú alperesi perköltségnek a felszámítás alapján történő megítélése, mértéke önmagában a felperes által kifogásolt alapon nem tekinthető okszerűtlennek.

[63] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott jogerős ítéletét a Kp. 121. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[64] Az új eljárás során a Kúria jelen végzésében foglaltak alapján kell eljárni, egyrészt azzal, hogy a tiltott keresetkiterjesztés körébe eső két kereseti hivatkozás (matematikai levezetés hiányának kifogásolása, a jogsértés súlya tekintetében a teljes körű indokolás hiányának sérelmezése) érdemben nem vizsgálható. Másrészt az eddig elmulasztott

vizsgálatot le kell folytatni az ügy újszerűségének szempontja körében a külföldi reklámetikai testületek döntéseit és a külföldi versenyhatóságok gyakorlatát érintő felperesi hivatkozás értékelésével, kitérve arra is, hogy az adott esetben ezeknek van-e relevanciája a bíróság alkalmazásának, mértékének megítélése körében. Harmadrészt le kell folytatni a vizsgálatot a jogsértéssel elért előny és a fogyasztókat ért kár hiánya kapcsán előadott kereseti hivatkozás megfelelő értelmezése mentén, szintén elbírálvá azt is, hogy a konkrét esetben ezek relevánsak-e vagy sem a bíróság alkalmazásának, mértékének meghatározása tekintetében. Negyedrészt a fentiek szerint jogszerűnek minősített érdemi megállapításokat az újonnan hozott ítéletben meg kell ismételni.

A döntés elvi tartalma

[65] I. A keresetkiterjesztés tilalmába ütköző kereseti hivatkozások elbírálása jogsértő.

[66] II. *A bíróság mértékének meghatározását és az alperesi mérlegelést az egyes mérlegelési körülmények mentén támadó kereseti érvelés megfelelő értelmezése mentén kell vizsgálni, a kereseti hivatkozás abban nem szereplő értelmezés alapján nem vizsgálható.*

Záró rész

[67] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése, 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[68] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, valamint a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie. A felperes és az alperes perköltségét a pertárgyértékre is tekintettel, a kifejtett munkára, a beadványok elkészítésével és a tárgyaláson való megjelenéssel összefüggésben személyenként ötmillió forintban állapította meg, a felszámított összeghez képest alacsonyabb összegben, figyelemmel az IM rendelet 3. § (2) és (6) bekezdéseire.

[69] A végzés ellen további felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja értelmében helye nincs.

Budapest, 2024. február 29.

dr. Márton Gizella
a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett
előadó bíró

dr. Darák Péter
bíró

dr. Demjén Péter

dr. Stefancsik Márta

bíró

bíró